

Arbetsmarknadsdepartementet

Enheten för diskrimineringsfrågor

Rådets möte (rättsliga och inrikes frågor) den 24- 25 februari 2011

Dagordningspunkt 11

Rubrik:

Utkast till rådets slutsatser om Europeiska unionens råds roll för att garantera den konkreta tillämpningen av stadgan om de grundläggande rättigheterna

Dokument:

5751/11 FREMP 4 JAI 50 COHOM 18 JUSTCIV 12 JURINFO 2
(innehållande förslag på rådsslutsatser) (bifogas)

KOM (2010) 573 slutlig (kommissionens strategi för EU:s konkreta tillämpning av stadgan om de grundläggande rättigheterna)

Tidigare dokument:

Fakta-PM Integrations- och jämställdhetsdepartementet 2010/11 FPM30

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Bakgrund

Respekt för de grundläggande rättigheterna är en bärande del i den europeiska konstruktionen. Stadgans nya ställning kommer att ytterligare stärka detta. När Lissabonfördraget trädde i kraft den 1 december 2009 blev EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna bindande för unionens institutioner och organ samt medlemsländerna när dessa tillämpar EU-rätten.

Kommissionen antog den 19 oktober 2010 en strategi för konkret tillämpning av stadgan om de grundläggande rättigheterna (KOM (2010) 573 slutlig). I strategin efterlyser kommissionen bl. a. en mellaninstitutionell dialog för att garantera att de grundläggande rättigheterna respekteras genomgående i EU:s lagstiftningsprocedur.

Det ungerska ordförandeskapet framförde inför det informella ministermötet för rättsliga och inrikes frågor den 20-21 januari i år att rådet behövde diskutera vägen framåt internt innan en mellaninstitutionell dialog inleddes, och påpekade att medan Europaparlamentet och kommissionen har fasta procedurer och ramverk för att garantera att de grundläggande rättigheterna respekteras i alla utkast till lagstiftning, så har rådet ännu inte uttalat sig uttryckligt i denna fråga. Vid det informella ministermötet kom man till slutsatsen att medlemsländerna inte önskade ett nytt system eller struktur för att säkerställa att de grundläggande rättigheterna tillämpades i lagstiftningsproceduren.

Ordförandeskapet har därefter lagt förslag till rådsslutsatser avseende Europeiska unionens råds roll för att garantera den konkreta tillämpningen av stadgan om de grundläggande rättigheterna. I rådets arbetsgrupp med uppgift att behandla frågor som rör grundläggande rättigheter, medborgerliga rättigheter och fri rörlighet för personer (FREMP) har förslaget diskuterats vid två tillfällen. Ordförandeskapets ambition är att slutsatserna ska antas vid RIF-rådet den 24-25 februari.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Ej tillämpligt.

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar ordförandeskapets förslag på rådsslutsatser om rådets roll när det gäller att garantera stadgans implementering. Det är angeläget att EU:s alla institutioner kan garantera att stadgan om de grundläggande rättigheterna efterlevs.

Rådets granskning av grundläggande rättigheter fungerar i allt väsentligt väl, men därmed inte sagt att den inte kan förbättras. Sverige vill naturligtvis ha ett fullgott skydd för grundläggande rättigheter i alla delar av EU. Sverige önskar inte ett nytt system eller nya strukturer, men är öppen för en diskussion om vi behöver förstärka vad vi redan har. I den andan kan det vara särskilt värdefullt att utarbeta "riktlinjer" som nämns i förslaget till rådsslutsatser eller utarbeta en rådsstrategi motsvarande kommissionens strategi, för att garantera att granskningen hanteras på bästa sätt. Sverige ser gärna att FREMP skulle kunna få en tydligare roll och att även Byrån för grundläggande rättigheter skulle kunna involveras i granskningen av lagförslags påverkan på de grundläggande rättigheterna i relevant skede.

Europaparlamentets inställning

Europaparlamentet har i sin resolution ”Situationen för de grundläggande rättigheterna i EU (2009-2010) – institutionella aspekter på Lissabonfördragets ikraftträdande” bl. a. uppmanat rådet att anpassa sig till de förändringar som krävs.

Förslaget

Ordförandeskapet har lämnat förslag till rådsslutsatser om rådets roll när det gäller att garantera stadgans konkreta implementering (dok. 5751/11). Av dessa framgår bl.a. att det är viktigt med ett effektivt system inom de redan existerande strukturerna. FREMP:s roll i arbetet lyfts fram liksom FREMP:s ansvar för att ta fram riktlinjer för hur man löser och identifierar problem när det gäller implementering av stadgan. I förslaget till rådsslutsatser uppmanas FREMP att bibehålla och stärka samarbetet med Byrån för grundläggande rättigheter.

Ordförandeskapets ambition är att slutsatserna ska antas vid RIF-rådet den 24-25 februari.

Gällande svenska regler och förslagens effekter på dessa

Kommissionens meddelande innehåller inte några förslag till lagtexter.

Ekonomiska konsekvenser

Meddelandet innebär inga omedelbara budgetära konsekvenser.

Övrigt

-